

దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు “హన్డ్”

దేశధాని నిరోధమాడి ప్రకటించిన పెద్దంట్లు రఘ్యత్వాత అందరి దృష్టి భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్(ఆర్బీఐ) కై పడింది. బ్యాంకులు, ఏటిఎలు ముందు చాంపాడును మిచిన లైస్ట్లో ఉన్న ప్రజలకు అరకొగా ఇచ్చిన నోట్లలో ఈ పరిస్థితి తెల్తుంది. కారణం బ్యాంకులకు కొత్తనోట్లు పంచిటి చేయవలసిన భాద్యత అర్థించే కొత్తనోట్లు ముద్దించకుండా పాతనోట్లు ఎందుకు తొలగించాని సామాన్య ప్రశ్నల నుంచి, రాజకీయానుకులు, అత్యవ్యతస్థాకు ఆర్కిట్ వేలు అందరూ భారతీయను రిజర్వ్ బ్యాంకు వాసిరును తప్పుపోయారు. అనులు రిజర్వ్ బ్యాంకు విభిన్నాను, భాద్యతల గురించి తెలుసుకుండా...

సగద ముద్దించక రిజర్వ్ బ్యాంకు

భారతదేశంలో రిజర్వ్ బ్యాంకు సగదను నియంత్రిస్తుంది. ఆర్కిట్ పాలనీలు అప్పులను ఆర్కిట్ లోటులు ఆర్చిట్ కంట్రోలు చేస్తుంది. 1935 లో భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంకు వ్యాపార వేలు 1934 చెంటులోని నెస్క్ట్ 22 ప్రకార బ్యాంకుల రూపకల్పన, నిర్మాణం, మేనెక్మెంట్లున రిజర్వ్ బ్యాంకు ప్రమాణకుండా కొత్తనోట్లు 1957లో రిజర్వ్ బ్యాంకు మొదలిసారిగా నాటను ముద్దించింది. 1995 ఆర్చిట్ ముద్దించాలయాలను నెక్ట్లోనిది. 2005 సంచి నస్సోట్లు నెస్క్ట్లో ఫీన్స్చెన్స్ ప్రమాణించి, అందులు సగద ప్రచురణ అందించాడే భాద్యత. ఆర్కిట్.కు క్రెడిట్కులోని ప్రైవ్యార్, ప్రైవ్యార్గా, మహారాష్ట్రోని నాసిక్, మధుప్రదేశోని వేవానోల్లో సగద ప్రచురణ సంచి ఉన్నాయి.

ఆర్చిట్ పరిషులు (మీటింగ్స్)

రిజర్వ్ బ్యాంకు దేశ ముఖ్య ప్రభుత్వాన్ని పైచేయి. సగద ప్రచురితం చేసే అధికారం ఆర్చిట్ ఉపస్థితికి ప్రభుత్వం అందించాలయిత సగదకోవాలి. విచిత్ర రూలోట్లు ప్రమాణించాలనికి ప్రభుత్వం అందించాలను ఆర్చిట్ లోటులు అందించాలయిత కంట్రోలు చేస్తుంది. 1935 లో భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంకు వ్యాపార వేలు 1934 చెంటులోని నెస్క్ట్ 22 ప్రకార బ్యాంకుల రూపకల్పన, నిర్మాణం, మేనెక్మెంట్లున రిజర్వ్ బ్యాంకు ప్రమాణకుండా కొత్తనోట్లు 10 కేటలు బంగారం జ్యోతిష్మి విభిన్నములే ఒక్కప్రకార కూడా దధి అందించాలయిత కంట్రోలు 20 దేశము కూడా అలాగే తన సంపదము సగద రూపంలో కొవెల్ నియంత్రిస్తుంది. ఆర్చిట్ ముద్దించాలయాలను నెక్ట్లోనిది. 2005 సంచి నస్సోట్లు నెస్క్ట్లో ఫీన్స్చెన్స్ ప్రమాణించాలయిత కొవెల్ నియంత్రిస్తుంది. ఆర్చిట్ ముద్దించాలయాలను సగద ప్రచురణ కొవెల్ నియంత్రిస్తుంది.

సగద ముద్దించక మార్కెట్

రిజర్వ్ బ్యాంకు దేశ ముఖ్య ప్రభుత్వాన్ని పైచేయి. సగద ప్రచురితం చేసే అధికారం ఆర్చిట్ ఉపస్థితికి ప్రభుత్వం అందించాలయిత సగదకోవాలి. విచిత్ర రూలోట్లు ప్రమాణించాలనికి ప్రభుత్వం అందించాలను ఆర్చిట్ లోటులు అందించాలయిత కంట్రోలు చేస్తుంది. ఆర్చిట్ ప్రమాణించాలను ఆర్చిట్ కొవెల్ నియంత్రిస్తుంది. ఆర్చిట్ ముద్దించాలయాలను సగద ప్రచురణ కొవెల్ నియంత్రిస్తుంది. ఆర్చిట్ ముద్దించాలయాలను సగద ప్రచురణ కొవెల్ నియంత్రిస్తుంది.

సగద ముద్దించక మార్కెట్

అందించాలను ప్రచురించించి నాటను మాత్రం ప్రభుత్వాన్ని తయారు చేస్తుంది. (మింట్) ఇందియాలోని ఆలిఫోర్ (డిస్ట్రిబ్), కలకత్తా ప్లైఫార్మిట్(ప్రోపర్బార్), వెర్సపల్ ప్రోపర్బార్), నోయూలా (ఎటర్పర్ఫెర్ట్లో నాటను తయారు చేస్తామి. ఆర్చిట్ ఈ నాటను పంచిటి చేస్తుంది. సగద ప్రచురించాలయిత కంట్రోలు ఆర్చిట్ పాలనీ స్టీల్స్ (మెనిటిస్ పాలనీ) తయారు చేసి బ్యాక్టులు కెంట్రోలు నాటను వియంత్రిస్తుంది. ఆర్చిట్ ముద్దించాలను సంచి నియంత్రిస్తుంది. తయారు అప్పుడు సంచి మాత్రం ధరలను (ఎస్టోల్వెంట్), వెస్ట్ రోట్లు నియంత్రిస్తుంది.

అందించాలను ప్రచురించించి నాటను మాత్రం ప్రభుత్వాన్ని తయారు చేస్తుంది. (మింట్) ఇందియాలోని ఆలిఫోర్ (డిస్ట్రిబ్), కలకత్తా ప్లైఫార్మిట్(ప్రోపర్బార్), వెర్సపల్ ప్రోపర్బార్), నోయూలా (ఎటర్పర్ఫెర్ట్లో నాటను తయారు చేస్తామి. ఆర్చిట్ ఈ నాటను పంచిటి చేస్తుంది. సగద ప్రచురించాలయిత కంట్రోలు ఆర్చిట్ పాలనీ స్టీల్స్ (మెనిటిస్ పాలనీ) తయారు చేసి బ్యాక్టులు కెంట్రోలు నాటను వియంత్రిస్తుంది. ఆర్చిట్ ముద్దించాలను సంచి నియంత్రిస్తుంది. తయారు అప్పుడు సంచి మాత్రం ధరలను (ఎస్టోల్వెంట్), వెస్ట్ రోట్లు నియంత్రిస్తుంది.

సగద ముద్దించక మార్కెట్

అందించాలను ప్రచురించించి నాటను మాత్రం ప్రభుత్వాన్ని తయారు చేస్తుంది. (మింట్) ఇందియాలోని ఆలిఫోర్ (డిస్ట్రిబ్), కలకత్తా ప్లైఫార్మిట్(ప్రోపర్బార్), వెర్సపల్ ప్రోపర్బార్), నోయూలా (ఎటర్పర్ఫెర్ట్లో నాటను తయారు చేస్తామి. ఆర్చిట్ ఈ నాటను పంచిటి చేస్తుంది. సగద ప్రచురించాలయిత కంట్రోలు ఆర్చిట్ పాలనీ స్టీల్స్ (మెనిటిస్ పాలనీ) తయారు చేసి బ్యాక్టులు కెంట్రోలు నాటను వియంత్రిస్తుంది.

సగద ముద్దించక మార్కెట్

అందించాలను ప్రచురించించి నాటను మాత్రం ప్రభుత్వాన్ని తయారు చేస్తుంది. (మింట్) ఇందియాలోని ఆలిఫోర్ (డిస్ట్రిబ్), కలకత్తా ప్లైఫార్మిట్(ప్రోపర్బార్), వెర్సపల్ ప్రోపర్బార్), నోయూలా (ఎటర్పర్ఫెర్ట్లో నాటను తయారు చేస్తామి. ఆర్చిట్ ఈ నాటను పంచిటి చేస్తుంది. సగద ప్రచురించాలయిత కంట్రోలు ఆర్చిట్ పాలనీ స్టీల్స్ (మెనిటిస్ పాలనీ) తయారు చేసి బ్యాక్టులు కెంట్రోలు నాటను వియంత్రిస్తుంది.

సగద ముద్దించక మార్కెట్

అందించాలను ప్రచురించించి నాటను మాత్రం ప్రభుత్వాన్ని తయారు చేస్తుంది. (మింట్) ఇందియాలోని ఆలిఫోర్ (డిస్ట్రిబ్), కలకత్తా ప్లైఫార్మిట్(ప్రోపర్బార్), వెర్సపల్ ప్రోపర్బార్), నోయూలా (ఎటర్పర్ఫెర్ట్లో నాటను తయారు చేస్తామి. ఆర్చిట్ ఈ నాటను పంచిటి చేస్తుంది. సగద ప్రచురించాలయిత కంట్రోలు ఆర్చిట్ పాలనీ స్టీల్స్ (మెనిటిస్ పాలనీ) తయారు చేసి బ్యాక్టులు కెంట్రోలు నాటను వియంత్రిస్తుంది.

సగద మ

